

IX. Međunarodni logoterapijski kongres

"Društvo nije zdravo, ali je ozdravljivo"

17. i 18. svibnja 2025.

Hotel Matija Gubec
Stubičke Toplice, Ul. Viktora Šipeka 31

ZBORNIK SAŽETAKA RADOVA

HCLEA

LOGOS - Hrvatska udruga za logoterapiju

IX. Međunarodni logoterapijski kongres

17. i 18. svibnja 2025.

Hotel Matija Gubec
Stubičke Toplice, Ul. Viktora Šipeka 31

Središnje teme kongresa

Logoterapija u palijativnoj skrbi
logoterapija kao pomoć kod najteže oboljelih osoba

Logopedagogija
primjena logoterapije u školstvu te radu s djecom i mladima

Urednica
Barbara Pahljina

Lektura
Marija Tomečak

Izdavač
Logos - Hrvatska udruga za logoterapiju
Ul. Susedgradski vidikovec 17, 10090 Zagreb
https://udrugalogos.hr

Oblikovanje i priprema za tisak
Damar d.o.o. Zagreb

17. 5. 2025. Logoterapijski pristup najteže oboljelim osobama

9:00 - 9:30 **Uvodni pozdrav, glazbeni uvod**
Irena Gobović

9:30 - 10:00 **Primjena logoterapije u radu s onkološkim bolesnicima**
Marija Križić, dr. med., spec. int. onkologije

10:00 - 10:40 **Smrt nije definitivni kraj**
dr. sc. Mijo Nikić, prof.

10:40 - 11:10 **Kako pristupiti obitelji koja je suočena s malignim oboljenjem svog djeteta**
izv. prof. dr. sc. Jasminka Stepan Giljević
prim. spec. pedijatar, subspec. pedijatrijske hematologije i onkologije

11:10 - 11:40 **Pauza**

11:40 - 12:00 **Značaj disertacije Cvijete Pahljine na planu razvoja logopedagogije**
doc. dr. sc. Luka Janeš

12:00 - 12:30 **Pronalaženje smisla na kraju života**
dr. sc. Heidi Schönfeld (Zoom)

12:30 - 13:50 **Pauza za ručak**

14:00 - 15:30 **Crveni nosovi - humor u zdravstvu**
klaunovi doktori, udruga za podršku ljudima koji su bolesni i pate pomoću humora i životne radosti

15:30 - 16:00 **Pauza**

16:00 - 17:00 **Glazba kao lijek**
prof. Renata Novoselec

18. 5. 2025. Logopedagogija

9:00 - 9:30 **Uvod u dan**

9:30 - 10:20 **Osobine vrijedne odgajanja – logopedagogija i pozitivna psihologija na zajedničkom putu**
dr. sc. Dubravka Miljković, profesor emeritus, pedagoginja i psihologinja

10:20 - 11:00 **Traženje smisla u vremenu brzih promjena – obzorje logoterapije/logopedagogije**
dr. sc. Mara Plaza Leutar, dipl. paed.

11:00 - 11:30 **Pauza**

11:30 - 12:00 **Logopedagogija**
Slobodan Vujasinović, dr. med. | Satja Škobalj, dr. med.

12:00 - 12:30 **Predstavljanje slikovnice: Klaru je strah ispita**
Ana Molnar, mag. paed. i psihoterapeut

12:30 - 13:00 **Pauza**

Primjeri dobre prakse - upotreba logoterapije u radu s djecom i mladima:

13:00 - 13:20 **Terapeutske priče u radu s djecom i mladima**
dr. sc. Martina Hranj, prof.

13:20 - 13:40 **Primjena logoterapije u predškolskom odgoju i obrazovanju**
Blanka Pranjić, mag. rehab. educ.

13:40 - 14:00 **Logopedagoške radionice u osnovnoj školi**
Marija Tomečak, mag. theol., mag. act. soc., logoterapeutkinja

14:00 - 14:20 **Primjena logoterapijskih tehnika kod poticanja motivacije u sklopu projekta Logos učiteljica**
Ana Kralj Duka, mag. phil., mag. ed. phil., logoterapeutkinja

14:20 - 14:40 **Prikaz korištenja logoterapije u praksi psihologa**
mr. psih. Maja Kandijaš Plejić, psihoterapeut za djecu i adolescente

14:40 - 15:00 **Provjera znanja - rezultati odgovora i potvrdnice dolaze naknadno**

15:00 **Završetak kongresa**

PREDAVAČ

dr. med. Marija Križić

Marija Križić, rođena je 13. 3. 1989. u Splitu, Republika Hrvatska. Osnovnu i srednju školu završila je u Tomislavgradu, Bosna i Hercegovina. Nakon završene opće gimnazije 2007. godine, upisala je integrirani preddiplomski i diplomski studij medicine na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a diplomirala je 2013. godine. Tijekom studija nagrađena je Rektorovom nagradom za izvorni znanstveni rad. Obavezni pripravnički staž odradila je u Domu zdravlja Zagreb Centar tijekom 2014. godine te je iste godine položila državni stručni ispit. Tijekom 2014. i 2015. godine radila je kao liječnica u Zavodu za hitnu medicinu Koprivničko-križevačke županije. Od 2015. godine radi u Klinici za onkologiju Kliničkog bolničkog centra Zagreb gdje je primljena na specijalizaciju iz internističke onkologije. Od 2016. do 2021. godine pohađala je edukaciju iz logoterapije u okviru Udruge Logos te stekla diplomu psihoterapeut-logoterapeut. Specijalistički ispit iz internističke onkologije položila je 2022. godine, kao i međunarodno priznati europski ispit iz onkologije i hematologije („ESMO exam"). Trenutno radi u Klinici za onkologiju KBC-a Zagreb kao specijalist internističke onkologije koji se bavi tumorima dojke. Studentica je poslijediplomskog doktorskog studija „Biomedicina i zdravstvo" od 2017. godine. Članica je Hrvatskog liječničkog zbora, Hrvatskog društva za internističku onkologiju i Europskog društva za internističku onkologiju (ESMO, engl. European Society for Medical Oncology). Autorica je i koautorica nekoliko originalnih i preglednih znanstvenih članaka, kao i brojnih sažetaka i postera prezentiranih na domaćim i međunarodnim skupovima.

Primjena logoterapije u radu s onkološkim bolesnicima

Opća prevalencija i incidencija malignih bolesti u stalnom je porastu. Skrb o onkološkim bolesnicima treba biti sveobuhvatna i uključivati zdravstvenu, socijalnu, psihološku i duhovnu komponentu. Bolesnici koji boluju od raka prolaze kroz različite faze suočavanja s dijagnozom, a većina ih se u jednom trenutku susretne s osjećajem beznađa, gubitka životnog ispunjenja i egzistencijalnog smisla.

Logoterapija je psihoterapijski pravac koji može onkološkim bolesnicima pomoći u podnošenju njihove patnje, posebice u terminalnom stadiju bolesti. Brojne su logoterapijske metode koje mogu pomoći oboljelima u određenim fazama liječenja i suočavanja s dijagnozom. Derefleksija je logoterapijska tehnika kojom pomažemo pacijentu odmaknuti se od problema vezanih uz bolest kojima se previše okupira. Promjena stajališta je logoterapijska metoda pomoću koje pomažemo bolesniku proširiti horizont, odnosno pronaći slobodan prostor za nove smislene mogućnosti. Svakako, jedan od najvećih izazova u radu s onkološkim bolesnicima jest pružanje skrbi bolesnicima u terminalnom stadiju. Kada se bolesnik nađe u terminalnoj fazi bolesti, kada mu se čini da je pred zidom i nema više mogućnosti, logoterapeut mu može pomoći da osvijesti kako i dalje ima izbor, a to je izbor zauzimanja stava. Logoterapija pomaže otkriti smisao bolesnicima u terminalnoj fazi bolesti i pomaže im nositi se s njihovom patnjom da bi mogli biti spremni prihvatiti smrt kao sastavni dio života.

Otkako je prepoznata važnost i duhovne komponente skrbi za bolesnika, logoterapija se sve više koristi u kliničkoj praksi diljem svijeta i ima veliki potencijal postati dio standardne skrbi za onkološke bolesnike, ali i za zdravstveno osoblje koje sudjeluje u zbrinjavanju tih bolesnika.

dr. sc. Mijo Nikić, prof.

Mijo Nikić, isusovac, rođen je 1953. u Gornjem Zoviku (BiH). Završio studij filozofije i teologije u Zagrebu. Magistrirao dubinsku psihologiju na Papinskom sveučilištu Gregoriana u Rimu, a 2002. godine obranio je doktorsku disertaciju na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu disertacijom: "Slika Boga u novim religijskim pokretima". Na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove u Zagrebu predaje predmete: psihologiju, psihologiju religije, eshatologiju, mariologiju, sakramente pomirenja i bolesničkog pomazanja. Objavio je više članaka u raznim časopisima. Sudjeluje na domaćim i međunarodnim simpozijima. Bio je član Međunarodne papinske komisije za ispitivanje fenomena u Međugorju. Objavio je knjige: Slika Boga u vjerskim sljedbama i novim religijskim pokretima (2003) i Psihologija obitelji (2004), Kako vjerom nadvladati strah (2005), Krive i prave slike Boga (2006), Očima psihologa teologa (2011), Biblijska psihoterapija (2019), Kako nadvladati stres i krizu (2022). Održava duhovne vježbe za svećenike i časne sestre te psihološko-duhovne seminare za menadžere o ulozi duhovnosti u upravljanju stresom.

PREDAVAČ

Smrt nije definitivni kraj

Strah od smrti je univerzalan i pogađa sve one koji znaju da će umrijeti. Jedan mudrac je rekao: „Čim se čovjek rodi, već je zreo za smrt; i kad god čovjek umre, uvijek prerano umre“. Ova neobična rečenica izražava veliku istinu o čovjeku: on je smrtno biće i jedino on zna da će umrijeti. U svom predavanju autor promatra smrt kao činjenicu iz psihološke i vjerske perspektive. Klinička smrt donekle otkriva ono što se događa u zadnjem činu čovjekova života. Ljudska mudrost i moderna znanost nemaju odgovor na strah od smrti. Gledajući iz ljudske, zemaljske perspektive, smrt uvijek pobijedi. Čovjek je pred njom nemoćan. Međutim, gledajući iz perspektive vjere, smrt nema zadnju riječ. U perspektivi kršćanske nade vjernik se u toj graničnoj situaciji prelaska iz vremena u vječnost posve predaje u ruke Božje, vjerujući da je On jedini gospodar života i smrti. Kršćansku nadu da je moguće pobijediti i samu smrt daju nam Isusove riječi: „Ja sam uskrsnuće i život. Tko vjeruje u me, živjet će ako i umre“. Smrt nije definitivni kraj, nego prijelaz u drugi način postojanja. Kakav nas život čeka nakon smrti, ovisi o životu koji živimo ovdje na Zemlji.

PREDAVAČ

izv. prof. dr. sc. Jasminka Stepan Giljević

Rođena sam 18. 12. 1964. u Zagrebu. Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu sam upisala 1983. godine, a diplomirala sam 1988. godine. Nakon završenog pripravničkog staža (Opća bolnica Sveti Duh) i položenog stručnog ispita 1989., počinjem raditi na Onkološkom odjelu Klinike za dječje bolesti u svojstvu znanstvenog pripravnika. 1989. pohađam i završavam postdiplomski studij iz Kliničke onkologije, 1993. pohađam i završavam postdiplomski studij Ultrazvuk u kliničkoj medicini, a 1995. pohađam i završavam postdiplomski studij iz Zaštite majke i djeteta. 1991. sam obranila magistarski rad, a 2002. sam doktorirala na Medicinskom fakultetu. Aktivno se služim engleskim jezikom, a pasivno njemačkim jezikom. 1996. sam položila specijalistički ispit iz pedijatrije. Od 2003. sam voditelj Odjela za solidne tumore Klinike za dječje bolesti, a od 2011. Voditelj Referentnog centra MZ RH za solidne tumore dječje dobi. 2015. postajem pročelnica zavoda za onkologiju u hematologiju „Mladen Ćepulić". 2007. god. priznat mi je status užeg specijaliste iz pedijatrijske hematologije i onkologije. Iste godine postajem znanstveni suradnik i profesor na visokoj školi - Zdravstveno veleučilište. 2012. postajem viši znanstveni suradnik. Od 2014. sam predstojnica katedre za hematologiju, transfuziologiju, imunologiju i humanu genetiku pri Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. 2009. stičem naziv primarijus. 2014. postajem naslovni docent na Medicinskom fakultetu u Zagrebu, a 2021. naslovni izvanredni profesor. Bila sam suradnik na znanstvenim projektima Ministarstva znanosti: Solidni tumori i limfomi u djece (1997.-2002.) i Celijakija u djece: dijagnostika, maligna alteracija, rast (2002.-2005.). Voditelj sam projekta Ministarstva znanosti: Farmakogenetika u dječjoj onkologiji. U TEMPUS-ovom projektu Europske unije: Palliative and Pain Medicine Project bila sam voditelj projekta za Hrvatsku. Član sam SIOP-a (International Society for Pediatric Oncology), Europskog društva dječjih onkologa SIOPE-a, Hrvatskog pedijatrijskog društva, Društva za palijativnu medicinu, Društva za rijetke bolesti i Katoličkog liječničkog društva. 2011. sam primila zlatnu povelju „Liječnica desetljeća" sa zlatnom značkom Internacionalne lige humanista. 2013.-2017. sam obnašala dužnost predsjednika zagrebačkog ogranka Hrvatskog pedijatrijskog društva.

Kako pristupiti obitelji koja je suočena s malignim oboljenjem svog djeteta

To je proces koji ovisi o prihvaćanju i suradnji roditelja u dijagnostičkom i terapijskom postupku. Svakoj obitelji je potrebno pristupiti individualno s željom i voljom razvijanja povjerenja. Treba ostvariti obostranu komunikaciju sa zajedničkim ciljem pomaganja oboljelom djetetu.

Kako se kod djeteta s visokorizičnim tumorom nalazi veći broj problema tj. potreban je veći intenzitet liječenja, nužna je priprema roditelja i djeteta. Kod manje se djece plan liječenja iznosi roditeljima. S druge strane, adolescente valja uključiti u sve razgovore koji se odnose na plan njihovog zbrinjavanja. Važno je reći da paralelno s liječenjem ide i proces somatskog i psihološkog razvoja djeteta.

Istine o neuspjehu liječenja ne bi trebalo umanjivati i uljepšavati. Zna se često dogoditi da oboljelo dijete bolje prihvati istinu od roditelja. Roditelj traži nove lijekove, intenzivnije liječenje bez razmišljanja o posljedicama istog tog liječenja po život djeteta. Opravdanje za ovo razmišljanje jest da je život djeteta sastavnica života roditelja. Ne razmišlja se o patnji, traži se terapijsko nasilje. Pedijatrijski onkolog se suočava s ljutnjom roditelja i vlastitom tugom zbog neuspjelog liječenja.

Liječnik, ili šire, onkološki i palijativni tim, trebaju utjecati na ostvarivanje prava na simptomatsko tj. palijativno zbrinjavanje pacijenta. Rješavaju se simptomi koji utječu na kvalitetu života djeteta, odvija se aktivnost koja je usmjerena na ostvarivanje dobrih dana i sati. Može se uključiti i palijativna kemoterapija tj. terapija održavanja kojoj je rezultat stabilizacija bolesti tj. davanje određenog vremena prije terminalne faze bolesti.

doc. dr. sc. Luka Janeš

Luka Janeš docent je filozofije na Fakultetu filozofije i religijskih znanosti te vanjski suradnik na Fakultetu hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu. Izlagao je na više od 90 skupova, objavio jednu autorsku i pet uredničkih knjiga, te više od trideset znanstvenih i stručnih članaka. Sudjelovao u organizaciji brojnih znanstvenih i kulturnih događaja na međunarodnoj i domaćoj razini. Student je treće godine psihoterapijske edukacije iz logoterapije i egzistencijalne analize pri Hrvatskom centru za logoterapiju i egzistencijalnu analizu. Ponosni je otac triju kćeri.

PREDAVAČ

Značaj disertacije Cvijete Pahljine na planu razvoja logopedagogije

Značaj disertacije Cvijete Pahljine na planu razvoja logopedagogijeCvijeta Pahljina udarila je pečat razvoju logoterapije na hrvatskom tlu, za sobom ostavivši neizbrisiv trag te pregršt vrijednih projekata, inicijativa, smjerokaza i iskustava. U ovom izlaganju osvrnut ćemo se na njezinu doktorsku disertaciju obranjenu 2019., naslovljenu "Utjecaj logopedagoške edukacije učitelja na doživljaj profesionalnog identiteta, profesionalno i osobno zadovoljstvo te na smisao života i poziva".

Izložit ćemo osnovne elemente ovog osebujnog istraživanja, s naglaskom na originalnu ideju koncipiranja i pokretanje logopedagoških vrtića i osnovnih škola u budućnosti.

Cilj izlaganja je odrediti teorijske mogućnosti i praktične preduvjete za realizaciju Cvijetinih zamisli u suvremeno doba, s naglaskom na logopedagogiji promatranoj kao moćan odgojno-obrazovni orijentacijski alat, odnosno "kompas" univerzalne primjenjivosti i višestruke korisnosti.

PREDAVAČ

Heidi Schönfeld

Heidi

Pronalaženje smisla na kraju života

Na temelju modela protoka vremena Viktora Frankla razvijaju se tri središnje teme koje su od posebne važnosti za vrijeme na kraju života. Pitanje smisla središnje je za sve nas, usred života i do posljednjeg daha.

prof. Renata Novoselec

Renata

PREDAVAČ

Glazba kao lijek

Tekst

PREDAVAČ

dr. sc. Dubravka Miljković

Rođena je i školovala se u Zagrebu. Na Filozofskom fakultetu diplomirala je psihologiju i pedagogiju, završila poslijediplomski studij u polju psihologije i doktorirala u polju pedagogije. Najprije radila kao školski psiholog / pedagog u osnovnoj školi, školskom centru i gimnaziji, a od 2005.-2020. god. je na Odsjeku za obrazovne znanosti Učiteljskog fakultetu u Zagrebu (u okviru kojeg je držala nastavu i na PMF-u, Edukacijsko rehabilitacijskom i Kineziološkom fakultetu). Završila je trogodišnju edukaciju iz Transakcijske analize, više seminara iz različitih drugih psihoterapijskih pravaca i savjetodavnog rada, a u SAD-u i USAID Technical Cooperation Program u području menadžmenta nevladinih udruga. U razdoblju od 1992.-2002. sudjelovala je u razvoju udruga civilnog društva i bila predsjednica Telefona za psihološku pomoć i Saveza udruga telefonskih službi za pomoć ljudima u krizi. (Ko)autorica je 63 knjige, mnogih poglavlja u knjigama, 70-ak znanstvenih te više od 500 znanstveno-popularnih i stručnih članaka. Izlagala je na velikom broju znanstvenih i stručnih skupova, održala više od 400 pozvanih predavanja (uključujući TEDx), kao i velik broj seminara i radionica za različite tvrtke u zemlji i inozemstvu. Gošća je u vrlo brojnim, različitim, radio i TV emisijama. „Zbog posebnih zasluga za razvitak i napredak Sveučilišta u Zagrebu te za međunarodno priznatu znanstvenu izvrsnost u području društvenih znanosti“ 2021. god. je izabrana u počasno zvanje professor emerita. I dalje piše, sudjeluje u projektima, drži pozvana predavanja i nastavu na doktorskom studiju. Ima jednog dobrog supruga, dvoje divne djece (ukupno starije od 90 godina) i troje unučadi (za sada).

Osobine vrijedne odgajanja – logopedagogija i pozitivna psihologija na zajedničkom putu

Svrha škole puno je šira od poučavanja čitanja i pisanja. Barem jednako je važno naučiti kako živjeti u društvu, kako razviti samopoštovanje, kako postići emocionalnu ravnotežu, kako razviti osobine i vrijednosti nužne za život u zajednici, kako postići opće životno zadovoljstvo, kako pronaći i kako živjeti smisao svog života, kako biti dobar. I što to, uopće, danas znači? Tim od četrdesetak psihologa nekoliko je godina analizirao sva dotadašnja istraživanja, proučili su religijske i filozofske spise (i povijesne i suvremene), ali i različite neznanstvene izvore poput riječi popularnih pjesama, osobnih oglasa, Pokemona i stanovnika Hogwortsa, prevrnuli su svaki kamen. Neki od kriterija kojima su se pritom vodili bili su: vrlina se cijeni(la) u različitim kulturama - bez obzira na socijalne, ekonomske i političke (ne)prilike, ima moralnu vrijednost, pridonosi osjećaju sreće i zadovoljstva, iskazuje se kao crta ličnosti, postoje pojedinci kod kojih je izrazito razvijena. Na kraju je identificirano šest grupa temeljnih vrlina: mudrost, hrabrost, humanost, pravednost, umjerenost i transcendentnost. U svrhu njihovog definiranja i mjerenja opisane su 24 osobine koje se mogu svrstati u neku od navedenih šest kategorija. Paralelno se razvija i Model autentične sreće prema kojem se sreća nastoji postići na tri načina: postizanjem užitaka, ostvarivanjem dobrog života (života u kojem će se ostvari(va)ti osobne snage i vrline) i ostvarivanjem smisla (ciljeva za koje osoba smatra da su značajniji od nje same). U predavanju će biti više riječi o izabranim pozitivnim osobinama i mogućnostima njihovog (samo)odgajanja.

dr. sc. Mara Plaza Leutar

Dr. sc. Mara Plaza Leutar u rodnom Tomislavgradu (BiH) završila je osnovnoškolsko obrazovanje, u Zagrebu srednjoškolsko obrazovanje, na Facoltà di Scienze dell'Educazione, Università Pontificia Salesiana (Fakultet odgojno-obrazovnih znanosti Papinskoga salezijanskog sveučilišta) u Rimu (Italija) postigla je licencijat odgojno-obrazovnih znanosti sa specijalizacijom iz metodologije pedagogije. Doktorirala je na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, na doktorskom studiju Cjeloživotno obrazovanje i obrazovne znanosti, iz područja logoterapije. Njezin znanstvenoistraživački interes usmjeren je na mogućnost primjene logoterapijskih/logopedagogijskih postavki u odgojno-obrazovnome sustavu i unaprjeđenju svakodnevnoga života. O logoterapiji učila je od njezina utemeljitelja Viktora E. Frankla (na seminaru za vrijeme studija) i od Franklova učenika Eugenija Fizzottija (mentora njezina diplomskog rada). Ima iskustvo rada u privatnome sektoru, u školi, a veći dio radnoga vijeka zaposlena je u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i mladih gdje i trenutno radi. Sudjelovala je na brojnim stručnim seminarima, tribinama, konferencijama, vezanim za područje odgoja i obrazovanja (Hrvatska i inozemstvo). Radila je na izradi većeg broja nacionalnih kurikulumskih dokumenata Ministarstva. Autorica ili suautorica je više znanstvenih radova iz područja odgoja i logoterapije.

PREDAVAČ

Traženje smisla u vremenu brzih promjena – obzorje logoterapije/logopedagogije

Kontekst današnjeg vremena epohalnih i složenih dubokih promjena, velikih nemira, kulture nihilizma i sve veće dehumanizacije i dezorijentiranosti čovjeka, poglavito mladih, potiče na promišljanje temeljnih antropoloških kategorija u obzorju sveobuhvatnije odgojno-obrazovne kulture. To su pitanja čovjekovih specifičnosti. Pitanje spasa ljudskosti pred redukcionističkim aspiracijama.

Stanje mentalnoga i emocionalnog zdravlja mladih je narušeno, rezultati istraživanja su zabrinjavajući, sve je više onih koje trpe razne oblike nihilizma i egzistencijalne frustracije. Goruće psiho-pedagoško pitanje odnosi se na odgoj za učiti biti, za smisao postojanja.

Je li smisao samo iluzija ili izvor iz kojega možemo crpsti snagu za promjene? U čemu je bit traganja za smislom i koje svjetlo ono nudi pojedincu koji više ne vidi realne mogućnosti promjene na bolje? Koja je odgojna dimenzija potrage za smislom na egzistencijalnoj razini i na razini svakodnevnice? Mogućnosti odgovora naslućuju se u obzorju logopedagogije kao konstrukta logoterapije. Logoterapija i logopedagogija u sinergiji pružaju teorijske i metodološke instrumente za razumijevanje i brigu o emocionalnim i egzistencijalnim potrebama djece i mladih u dinamizmu odrastanja.

Smisao, ne samo da nudi odgovor na pitanje zašto životu reći da, nego čovjeku daje razlog nade, a time i snagu za hod prema budućnosti i ispunjenju životnih zadataka. U odgojno-obrazovnom kontekstu, smisao je korisni alat kojim se može osnažiti osposobljavanje učenika za jačanje osobnosti, za izgradnju osobnog, profesionalnog i društveno-kulturnog identiteta, za razvoj njihovih potencijala i motivacije za postavljanje ciljeva i ispunjavanje konkretnih životnih zadataka. To je i zaštitni faktor od psihopatologije i pokazatelj je dobrobiti. To su potvrdila mnoga znanstvena istraživanja.

Ovo izlaganje ima pred sobom zadatak opisati elementarne crte egzistencijalne analize i logoterapije, imenovati suvremene krizne fenomene u kojima se javlja smisao u svojim suprotnostima i ukazati gdje se otvara prostor logoterapijskih vidika u psiho-pedagoškom djelovanju u kulturi rastućeg nihilizma i dehumanizacijskih fenomena.

PREDAVAČ

dr. med. Slobodan Vujasinović

Slobodan Vujasinović, dr. med., jedan je od vodećih specijalista za kožne i spolne bolesti s dugogodišnjim iskustvom i bogatim znanjem. Diplomirao je na Medicinskom fakultetu u Zagrebu 1980. godine, a stručni ispit položio 1982. godine u Ljubljani. Svoju je karijeru započeo kao liječnik opće prakse u Radečama, Rimskim Toplicama i Laškom, prije nego što se specijalizirao na Klinici za kožne i spolne bolesti u Zagrebu. Tijekom svoje karijere bio je član hematološkog tima za transplantaciju koštane srži te je samostalno vodio ambulantu za spolno prenosive bolesti i AIDS. Uz širok klinički spektar, dr. Vujasinović je kontinuirano usavršavao svoje znanje na međunarodnoj razini, kroz studije u Parizu, Beču, Münchenu, Nizozemskoj (posebno na području psihodermatologije), Australiji, Kanadi, SAD-u, Brazilu, u dermatološkim lječilištima u Njemačkoj te na Mrtvom moru u Izraelu. Njegova strast prema stalnom učenju ogleda se i u novijim postignućima, poput diplome iz psihoterapije (logoterapijski pristup po dr. Viktoru E. Franklu) 2016. godine te aktivnom sudjelovanju kao predavač na logoterapijskom kongresu u Moskvi 2018. godine. Poseban naglasak u radu dr. Vujasinovića je psihosomatski pristup liječenju kožnih bolesti, koji razvija još od 1985. godine. Njegova predanost ovom pristupu vidljiva je i kroz predavanja na Srednjoj zdravstvenoj školi u Celju te kroz organizaciju preventivnih predavanja diljem Slovenije. Također je deset godina bio sportski liječnik u Košarkaškom klubu Pivovarna Laško. Dr. Vujasinović član je brojnih stručnih udruga, uključujući Udruženje slovenskih dermatologa, Slovensko liječničko društvo, Udruženje liječnika sportske medicine Slovenije te Međunarodno udruženje za dermatokirurgiju (ISDS). Posljednjih pet godina aktivan je predavač na svim dermatološkim i logoterapijskim kongresima u Sloveniji. Svojim bogatim iskustvom i stručnošću posvećen je cjelovitoj brizi za svoje pacijente, primjenjujući najnovije i najučinkovitije metode liječenja.

Logopedagogija

U suvremenom društvu svjedočimo sve dubljoj krizi u području odgoja djece i mladih. Permisivan pristup – model u kojem je "sve dozvoljeno" – ostavio je generacije mladih bez jasnih granica, unutarnjeg kompasa i osjećaja odgovornosti. Ovakav obrazac odgoja doveo je do razvoja pojedinaca koji, iako formalno obrazovani, često ostaju emocionalno nezreli i nesposobni za donošenje zrelih odluka i preuzimanje odgovornosti za vlastiti život. U tom kontekstu logopedagogija nudi nužnu, sveobuhvatnu alternativu odgoju, temeljenom na cjelovitom razvoju osobnosti.

Kriza odgoja i infantilizacija društva

Infantilizacija se manifestira u svim segmentima društva: sve više odraslih osoba ponaša se nezrelo, tražeći instant rješenja i izbjegavajući odgovornost. Fenomen tzv. „trojne štete" ima svoje korijene u obiteljskom i školskom odgoju koji djeci ne pruža alate za suočavanje sa životnim izazovima. Permisivni odgoj, koji pod krinkom ljubavi uklanja svaku prepreku i posljedicu, u biti je najteži oblik zapostavljanja djeteta – jer mu ne pruža okvir za izgradnju osobnosti.

Logopedagogija: holistički pristup odgoju

Logopedagogija se temelji na učenju dr. Viktora Frankla i njegovoj antropološkoj slici čovjeka, koja uključuje tri temeljne dimenzije: tjelesnu, psihičku i duhovnu. U ovom pristupu odgoj ne znači puko prenošenje znanja, već razvoj cjelovite osobnosti djeteta. Djeca se uče samodisciplini kroz svakodnevne rutine te kroz razvoj autonomije, empatije i odgovornosti.

dr. med. Satja Škobalj

Satja Škobalj rođena je 4. siječnja 2000. u Feldbachu u Austriji. Završila je II. gimnaziju Maribor, gdje je ostvarila izvanredan uspjeh i stekla priznanje «Zlata matura!». Diplomirala je 2025. godine na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Ljubljani. Uz akademske uspjehe, završila je osnovnu glazbenu školu klavira i baleta. Tijekom školovanja osvojila je brojna priznanja na nacionalnim i međunarodnim natjecanjima iz glazbe, jezika, književnosti, biologije i psihologije. Bila je dobitnica stipendije i ambasadorica švicarske profesionalne mreže Goodwall, a njezina istraživačka postignuća nagrađena su priznanjima kao što su zlatne i srebrne plakete te Krkina nagrada za istraživački rad pod naslovom «Utjecaj cinkovog piritiona na odabrane biljne i životinjske vrste». Sudjelovala je na brojnim Erasmus razmjenama u Hrvatskoj, Španjolskoj i Austriji. Kao vrhunska sportašica, Satja je ostvarila uspjehe u košarci na nacionalnoj i međunarodnoj razini, igrajući u All Stars utakmicama i za slovensku reprezentaciju u kategorijama do 14, 16 i 18 godina. Aktivno govori slovenski, engleski, hrvatski i španjolski jezik. Ima bogato iskustvo u volontiranju: sudjelovala je na 11 humanitarnih ekspedicija u Indiju i 2 u Keniju, kao i u projektima pomoći djeci s posebnim potrebama u Sloveniji i Latviji.

Uloga odgojitelja kao uzora

U središtu logopedagogije stoji ideja da i sam odgojitelj mora biti duhovno i etički izgrađena osoba. Učitelj, roditelj ili odgajatelj ne može svojim ponašanjem kontradiktirati vrijednostima koje želi prenijeti. Učiteljska profesija nije samo zanimanje, već poziv koji zahtijeva osobni integritet.

Kritika formalizma i opasnost sterilnog obrazovanja

Današnji obrazovni sustav često stavlja naglasak na ocjene i kvantitativne kriterije, dok istinske životne vještine i emocionalna inteligencija ostaju zanemarene. Mladi ljudi koji izlaze iz takvog sustava mogu imati visoke ocjene, ali bez razvijene osobnosti i sposobnosti za samostalni život.

Zaključak: logopedagogija kao nužnost današnjeg vremena

Logopedagogija nije luksuz, već nužnost suvremenog odgoja. Ona vraća dostojanstvo odgojiteljima, roditeljima i učiteljima, a djeci pruža temelje za izgradnju odgovorne i slobodne osobnosti. Kroz ovaj pristup moguće je stvoriti emocionalno i ekonomski slobodne pojedince sposobne za doprinos zajednici.

"Čovjek je jedino biće koje može učiti,
odrastati, sazrijevati i stvarati sve do
svoje biološke smrti. Ali većina ljudi se
odluči, na žalost, samo ostariti."

- Parafrazirana misao dr. Viktora Frankla i prof. Jože Ramovša -

PREDAVAČ

mag. paed. Ana Molnar

Ana Molnar je magistrica pedagogije i psihoterapije. Radi u dječjem vrtiću te je vanjski suradnik na Učiteljskom fakultetu iz kolegija Opća pedagogija. Aktivna je Udruzi Logos. Volontirala je kao asistent u Hrvatskom centru za logoterapiju i egzistencijalnu analizu. Osposobljena je za provođenje programa Rastimo zajedno čime daje podršku roditeljstvu i razvoju djeteta. Kroz logoterapiju pomaže djeci i roditeljima u izazovima s kojima se nosi. Inspiraciju za pisanje logoterapijskih slikovnica pronalazi u svojoj četvero djece i želji za širenje logoterapije.

Predstavljanje slikovnice: Klaru je strah ispita

Strah od ispita, slikovnica Ane Molnar, kruna je diplomskog rada: "Primjena logoterapije u roditeljstvu". Ova slikovnica govori o strahu i kako roditelji mogu pomoći svojoj djeci kod strahova kroz logoterapijske tehnike. Svakodnevno se suočavaju s različitim strahovima u nama samima. Znamo da su pojedini strahovi korisni jer nas štite. Strah od školskog uspjeha/neuspjeha sve je više prisutan među našom djecom te često kao roditelji ne znamo kako im pomoći u ovom društvu usmjereno na uspjeh. Svatko od nas nosi brojne potencijale koje može upotrijebiti u suočavanju sa strahovima koje nosi u sebi. Na kraju, slobodni smo zauzeti stav da ne moramo dopustiti strahovima da gospodare nama i da su mnogi savladivi. Logoterapijskim tehnikama poput paradoksne intencije (suprotne namjere) i derefleksije (usmjeravanje pažnje) možemo pomoći djeci u prevladavanju straha od ispitivanja. "Strah me" ne znači "Ja sam strah" - osoba je mnogo više nego njen osjećaj straha. S djecom je poticajno otklanjati strahove kroz crteže kojemu mogu dati ime te razgovarati o njemu što dovodi do promjene stajališta, tj. oslobođenja od straha.

Kada bismo bili oslobođeni od svih prepreka, nikada ne bismo postali snažni onoliko koliko možemo biti. Zahvaljujući mnogim strahovima, dobili smo priliku za rast i razvoj. Za let.

dr. sc. Martina Hranj

Dr. sc. Martina Hranj svoje je iskustvo stjecala dugogodišnjim radom u obrazovanju kao nastavnica hrvatskog jezika i povijesti u osnovnoj i srednjoj školi. Inicijatorica je i organizatorica više konferencija, stručnih i znanstveno-stručnih skupova (Konferencija o pripovijedanju, Državna smotra u pripovijedanju, Jagićevi dani…), voditeljica više edukacija i predavanja; sudionica više Carnetovih konferencija CUC, predavačica je i voditeljica neformalnoga oblika cjeloživotnog obrazovanja. Pohađala je prvi hrvatski studij pripovijedanja pri udruzi Hrvatsko društvo za pripovijedanje "Logos", čija je dopredsjednica. Dobitnica je nagrade Ministarstva znanosti i obrazovanja za najuspješnije djelatnike 2019. godine. Stekla je doktorat znanosti u području interdisciplinarnih znanosti (doktorski studij hrvatske kulture) te je objavila znanstvenu monografiju Varaždinska prezimena. Autorica je slikovnice s terapeutskim učinkom, o životu Đure Sudete (Priča o pjesniku) te edukantica logoterapije pod supervizijom.

PREDAVAČ

Terapeutske priče u radu s djecom i mladima

U predavanju će se u uvodnom dijelu pripovijedati terapeutska priča koja će biti okosnica i primjer za nastavak predavanja. Nadalje, govorit će se na koji način priča, a osobito terapeutska, djeluje na slušatelja te koji su benefiti korištenja terapeutske priče u radu s djecom i mladima uz logoterapeutski pristup. Podijelit će se i neki konkretni primjeri iz prakse kao mogući prijedlozi za primjenu priča u radu.

PREDAVAČ

mag. rehab. educ. Blanka Pranjić

Blanka Pranjić, rođena 1973. godine u Zagrebu. Završila V. gimnaziju, diplomirala na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu i stekla zvanje magistra edukacijske rehabilitacije. Radila u Centru za odgoj i obrazovanje Dubrava s mladima s motoričkim poremećajima i kroničnim bolestima, Dječjem vrtiću Sunčana, a sada zaposlena u Dječjem vrtiću Slavuj kao stručna suradnica. Ima završene i položene edukacije Waldorfska pedagogija, Hospicij i palijativna skrb, edukaciju za voditelja Programa cjelovitog spolnog odgoja „TEEN STAR" te osnovni i napredni tečaj medijacije. Pet godina je sudjelovala u akciji „Narcise". Četiri godine je volontirala u Klinici za tumore – Zagreb i jedna je od osnivačica, te jedan mandat I dopredsjednica udruge Hrvatskog foruma protiv raka dojke Europa Donna. Sudjelovala je kao gost predavač na stručnom usavršavanju na „Katehetskoj školi za odgojiteljice/odgojitelje u vjeri osoba s posebnim potrebama" kao i na „Doedukaciji za ginekološke timove". Deset je godina bila vanjski suradnik i mentor studentima s Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta na kolegiju Metode rehabilitacije osoba s motoričkim poremećajima i kroničnim bolestima. U suradnji sa savjetovalištem „Mali plac", sudjelovala je u projektu prevencije alkoholizma kod mladih. 2022. godine obranila je diplomski rad s temom „Primjena logoterapije u predškolskom odgoju i obrazovanju" pod mentorstvom dr. sc. Cvijete Pahljine i Marije Tomečak, mag. teologije i socijalnog rada. Nakon što je stekla zvanje logoterapeut, provodi logopedagoške radionice s djecom kronološke dobi od pet/šest godina, godinu dana prije polaska u školu. U radionicama je do sada bilo uključeno 175 djece.

Primjena logoterapije u predškolskom odgoju i obrazovanju

Na pretpostavkama logoterapije Viktora E. Frankla, kojom uz tjelesnu i psihičku vraća duhovnu dimenziju čovjeku, razvija se logopedagogija – logoterapija primijenjena u procesu odgoja i obrazovanja. Potrebu za uvođenjem logoterapije u sustav odgoja i obrazovanja uočili su brojni autori još polovicom prošlog stoljeća. U ovom radu se analizira i promišlja o nastanku korelacije između logoterapije i obrazovanja; razlozima i potrebama uvođenja logoterapije u odgoj i obrazovanje kao i o mogućnostima njene implementacije kroz njena glavna načela i preventivnu primjenu njenih tehnika. Kao konkretan neposredan rad iz ovog područja opisuje se provedba logopedagoških radionica u Dječjem vrtiću Sunčana i Dječjem vrtiću Slavuj, navode se neke od konkretno korištenih metoda i sadržaja primijenjenih u istim logopedagoškim radionicama. Prikazuju se mogućnosti razvoja logopedagogije kod nas i u svijetu kao i neke nove sadržajne smjernice vezane uz to područje. Ova tematika; primjena logoterapije u preventivne svrhe, kao i primjena logoterapije prema djeci predškolskog uzrasta kao sudionika psihoterapijskog procesa; predstavlja pionirski pothvat. Na području primjene logoterapije u odgoju i obrazovanju logoterapeuti još trebaju osmisliti smjernice i sadržaj rada te konkretne alate za rad s djecom i mladima.

Ključne riječi: logoterapija u odgoju i obrazovanju; logopedagogija; smisao; dijete predškolske dobi; logopedagoške grupe

mag. theol., mag. act. soc. Marija Tomečak

Marija Tomečak, rođena 1986. godine u Zagrebu, magistra je teologije i socijalnog rada, logoterapeutkinja. Nakon rada na fakultetu u svojstvu demonstratora i vanjskog suradnika na pojedinim katedrama te rada u Centru za socijalnu skrb, trenutno je, kao učitelj-mentor, zaposlena kao vjeroučiteljica, pomoćnica ravnatelja i član Uprave u Osnovnoj školi „Ružičnjak", tajnica je Udruge Logos i, prema raspoloživosti, vanjska suradnica na pojedinim edukacijskim godinama iz logoterapije, u ulozi asistenta, supervizora ili predavača. Logoterapija je od 2013. god. sastavni dio njenog osobnog i profesionalnog života, nakon završene edukacije logoterapije u organizaciji Udruge LOGOS, pod vodstvom vrlo istaknute dr. sc. Cvijete Pahljine, vrsne žene, učiteljice i psihijatrice. Logoterapiju nastoji aktivno primjenjivati u svome životu i radu, posebno kroz provođenje logopedagoških radionica unutar svoje matične škole i šire, održavanjem predavanja i moderiranja logoterapijskih radionica na kongresima, konferencijama, županijskim vijećima i dr., pohađanjem raznovrsnih edukacija i tečajeva cjeloživotnog učenja i obrazovanja (edukacija „Vlace" Sveučilišta Navarro iz Španjolske, edukacija „BePerson" fondacije Parentes iz Španjolske, naprednog stupnja edukacije o zdravlju „Živjeti zdravo" i dr.) te susrećući se kontinuirano s klijentima u potrebi preko registrirane psihoterapijske djelatnosti. Autorica je i koautorica nekolicine znanstvenih članaka, dobitnica Rektorove nagrade i diplome „Summa cum laude" pri Pravnom fakultetu u Zagrebu. Supruga je i majka trojice sinova, koji su joj, uz najbliže članove obitelji i prijatelje, neprocjenjiva podrška u realizaciji mnogobrojnih ideja na različitim područjima ljudskog života i sveukupnog, posebno logoterapijskog, stvaralačkog djelovanja.

PREDAVAČ

Logopedagoške radionice u osnovnoj školi

Svjedoci smo sve rastućeg širenja logopedagogije u raznolikim područjima ljudskog života i stvaralaštva. Iako se na svjetskoj logoterapijskoj sceni, okviri za istu još uvijek dodatno postavljaju i identificiraju, kroz praksu je moguće pronaći vrijedne primjere iskustvenih radionica, koje su logopedagogiju, barem na kratko, uvele u škole, učionice i školske hodnike. Kroz primjer provedenih logopedagoških radionica za učenike osnovne škole, prisutnim će se sudionicima, kao primjer dobre prakse, nastojati prezentirati sadržaj provedenih radionica te postaviti logoterapijske smjernice za njihovo daljnje osmišljavanje, uvažavajući jedinstvenost i kreativnost svakog od kreatora, a, istodobno, poštujući neke osnovne logoterapijske okvire kojih se pri tome važno pridržavati, poput jasne preporuke kako su logopedagoške radionice unutar školskog okruženja prvenstveno preventivne naravi i dr. Za vidjeti nam je, stoga, i željno iščekivati neke nove buduće logopedagoške ideje i poticaje koji bi trebali uvelike doprinijeti da se učenici osnažuju relevantnim alatima i vještinama u suočavanju s nadolazećim kriznim situacijama, životnim problemima i izazovima, kao i lepezom smislenih mogućnosti koje će im se u životu putem otkrivati.

Ključne riječi: smisao, logoterapija u odgoju i obrazovanju - logopedagogija; učenici osnovne škole; prevencija

PREDAVAČ

mag. phil. Ana Kralj Duka

Ana Kralj Duka rođena je 31. 3. 1987. godine u Zagrebu. Nakon završene srednje škole nastavlja školovanje na Sveučilištu u Zagrebu te stječe diplomu iz filozofije i diplomu iz nastavničke naobrazbe. Trenutno, u sklopu doktorskog studija, proučava motivaciju za djelovanje koja je pokrenuta smislom. Od 2012. godine predsjednica je udruge Logos učiteljica u sklopu koje organizira radionice za djecu i roditelje iz područja vaninstitucionalnog obrazovanja. Od 2015. godine vlasnica je Logos učiteljica, obrta za poduku (www.logosuciteljica.hr) kroz koji provodi program rada temeljen na poticanju motivacije, koncentracije, organizacije i učenja pomoću tehnika učenja. Od 2013. godine do 2017. pohađala je izobrazbu iz Logoterapije / Egzistencijalne analize u organizaciji LOGOS-a Hrvatska pod vodstvom dr. Cvijete Pahljine. Psihoterapijsku izobrazbu završila je obranom diplomskog rada pod nazivom „Logoterapijom do motivacije". Autorica je publikacija „Tajne učenja" (ISBN: 9789535673965) (2013.), „Blok za učenje" (ISBN: 3857000001998) (2014.),„Tajne učenja 2" (ISBN: 9789535673989) (2015.),„Množioničar" (ISBN: 9789538120008) (2016.),„Kako probuditi želju za učenjem" (ISBN: 9789535973904) (2017.). Od studenog 2017. aktivno i samostalno obavlja psihoterapijsku djelatnost s klijentima. Od listopada 2018. godine do siječnja 2024. godine surađuje s udrugom Logos i HCLEA (Hrvatski centar za logoterapiju i egzistencijalnu analizu) te kao vanjski suradnik aktivno sudjeluje u provođenju logoterapijske izobrazbe u ulozi asistenta i supervizora. Od 2021. godine uređuje i vodi emisiju za djecu „Vesela učionica" na RTL Kockici. Od studenog 2021. godine članica je Hrvatske komore psihoterapeuta. Od 14.2.2022. do 12.6. 2023. kao članica sudjelovala je u radu Radne skupine za zaštitu mentalnog zdravlja mladih Savjeta za mlade Vlade Republike Hrvatske. Osnivačica je brenda Mind Click psychotherapy putem kojeg provodi psihoterapiju s klijentima.

Primjena logoterapijskih tehnika kod poticanja motivacije u sklopu projekta Logos učiteljica

Uz pomoć svojih specifičnih tehnika, psihoterapijska škola logoterapije pomaže u zauzimanju pozitivnog stajališta prema okolnostima na način da u svakoj teškoći, u svakom problemu ili izazovu, pronalazi smisao. Kada pronađemo smisao u teškoj životnoj situaciji, bez obzira na to koliko nam se ona činila zahtjevnom i nepremostivom, lakše zauzimamo pozitivno stajalište prema toj situaciji, lakše ju prihvaćamo te iz nje lakše crpimo motivaciju.

U ovom će izlaganju fokus biti na primjeni logoterapijskih tehnika u radu s učenicima, s naglaskom na poticanje njihove motivacije. Prezentirat će se vježbe koncipirane i provođene u sklopu projekta Logos učiteljica.

Predstavit će se temeljna metodička hipoteza da je pri provedbi ovih procesa ključno prepoznati na što pojedino dijete reagira te nipošto ne nametati tehnike koje mu ne odgovaraju, s obzirom da bismo vrlo lako mogli izazvati suprotan učinak.

mr. psih. Maja Kandijaš Plejić

Maja Kandijaš Plejić rođena je u Splitu, gdje je završila osnovnu i srednju školu. U Zadru je diplomirala Psihologiju na Filozofskom fakultetu. Na Medicinskom fakultetu u Zagrebu je magistrirala na odsjeku Dječje i adolescentne psihijatrije. U Parizu je završila specijalizaciju iz Dojenačke psihologije i psihoterapije. Završila je studij Logoterapije, 2022. kod prof. Cvijete Pahljine. Zaposlena je u Poliklinici za rehabilitaciju osoba sa smetnjama u razvoju u Splitu. Radi dijagnostiku i psihoterapiju s djecom i adolescentima i njihovim roditeljima. Osim individualnog rada, s osnovnoškolcima i srednjoškolcima radi u grupama. U psihoterapijskom radu, koristi metode logoterapije.

PREDAVAČ

Prikaz korištenja logoterapije u praksi psihologa

Psihologinja Maja Kandijaš Plejić snimila je način rada na koji s djecom i adolescentima obrađuje neke teme. Nakon što dijete, adolescent, roditelji, izgovore i opišu razlog svog dolaska te izraze svoj problem, psihologinja na slikovit način, korištenjem različitog materijala (crteži, figure čovjeka, vuna franje, staklene posude, plastelin), pokazuje da ih je razumjela i omogućava ima uvid u svoj problem. Time najčešće dolazi do promjene stava, prepoznavanja hiperfokusiranosti, postojanja više mogućnosti rješavanja problema, kao i mogućnosti izbora.

U filmovima je prikazana tema logoterapijskog shvaćanja čovjeka, odnos čovjeka prema svojim mislima. Prikazan je i način rada sa strahom, materijalizirani strah, hiperfokusiranost na strah. Tema traume prikazana je korištenjem vune, figure čovjeka i bisera.

Ovakav način rada je efikasan u radu s djecom i adolescentima, jer im ostaje memorirana slika konflikta i načina kako ga riješiti.

Jedan od glavnih razloga ovakvog načina rada je teškoća koju psihologinja ima sa glasom (spazam glasnica). Ovakvim načinom rada, ona je nadišla osobni problem i autentična je osobama s kojima radi. Logoterapija na djelu.

HCLEA

LOGOS -
Hrvatska
udruga za logoterapiju